

Seletuskiri

Riigikogu liikme staatuse seaduse täiendamise seaduse eelnõu

1. Eelnõu eesmärk

Eelnõu eesmärk on vähendada riigi kulusid Riigikogu liikme tööga seotud kulude hüvitamisel. Selleks vähendatakse Riigikogu liikme tööga seotud kulude hüvitamise piirmäära ühe kuuendiku võrra. Eelnõu on välja töötatud lähtuvalt laiaulatuslikest riigieelarvekärbetest, et hoida kokku riigi raha.

Käesoleva eelnõu esitamise ajal hüvitatakse Riigikogu liikmetele kuludokumentide alusel tööga seotud kulusid kuni 30% ulatuses Riigikogu liikme ametipalgast. Eelnõu algatajad on üksmeelel, et seoses kulude kokkuhoiuga kogu riigis tuleb ka Riigikogul näidata solidaarsust ning kärpida oma kulusid. Põhiseadus ei võimalda Riigikogul muuta Riigikogu liikmete selle koosseisu palka, küll on võimalik vähendada muid Riigikogu tööga seotud kulusid. Riigikogu liikme tööga seotud kulude hüvitamise piirmäära vähendamine on üks moodus, kuidas seda teha seadmata märkimisväärselt ohtu Riigikogu põhiseaduslike ülesannete täitmist.

Eelnõu kohaselt langetatakse Riigikogu liikmete tööga seotud kulude hüvitamise määra 25%-ni Riigikogu liikmete ametipalgast. Muudatuse tulemusena on võimalik riigil aastas kokku hoida ligikaudu 400 000 eurot.

Eelnõu algatajate hinnangul on Riigikogu liikme tööga seotud kulude hüvitamise piirmäära vähendamine kuuendiku võrra mõistlik ning sellega ei kannata Riigikogu XV koosseisu töö. Riigikogu liikme palk on selleks piisav, et võimaldada saadikutel vajaduse korral teha lisakulutusi, mis ületavad eelnõuga kehtestatavat vähendatud piirmäära.

Eelnõu vajab seadusena vastuvõtmiseks Riigikogu koosseisu häälteenamust.

2. Eelnõu sisu

Eelnõuga täiendatakse Riigikogu liikme staatuse seaduse (edaspidi ka *RKLS*) rakendussätete peatükki (10. peatükk) §-ga 60². Kõnealune paragrahv sisaldab ajutist rakendussätet, mis näeb ette, et ajutiselt kehtib Riigikogu XV koosseisu jaoks *RKLS* §-s 30 nimetatud kuluhüvitiste piirmäärast erinev, väiksem piirmäär. Muudatuse tulemusena hüvitatakse alates 2025. aasta 1. jaanuarist kuni Riigikogu XV koosseisu lõpuni Riigikogu liikmele kuludokumentide alusel tööga seotud kulutused kuni 25% Riigikogu liikme ametipalgast Riigikogu juhatuse kehtestatud korras.

3. Eelnõu terminoloogia ja vastavus Euroopa Liidu õigusele

Eelnõuga ei võeta kasutusele uusi termineid ja eelnõus ei ole vastuolusid Euroopa Liidu õigusega.

4. Seaduseelnõu mõjud ja rakendamiseks vajalikud kulutused

Eelnõu ei too kaasa kulutusi ning võimaldab anda Riigikogul oma panuse riigi kulude vähendamisel riigi jaoks pingelises finantsolukorras. Riigikogu liikmetel säilib seejuures võimalus teha oma tööd ning tööga rangelt seotud vajalikke kulusid. Säilib ka Riigikogu põhiseaduslike ülesannete täitmise võimekus.

5. Seaduse jõustumine

Seadus jõustub üldises korras. Riigikogu liikme tööga seotud kulude hüvitamise ajutiselt vähendatud määr rakendub alates 1. jaanuarist 2025.

Tallinn, 20.11.2024

Algatavad

Kaarel Tüan

Toomas Kivi

Mark Reinart
/EESTI 200 FRAKTSIOON/

Helmer Riit
/SDE FRAKTSIOON/

Onne Pillak
/Eesti Reformierakonna fraktsioon/

ARVO ALLER

Markus Helme
EKRE fraktsioon